

آلکساندر پوشکین

АЛЕКСАНДР ПУШКИН

پیامبر

در بیابان تیره
رخور از آین روح عطشزد ه

سرگران بودم
که اسرافیل
به ششبال گشوده اش

بر

من ظهور کرد
و انگشتان سبکش را
گویی که در خواب

بر مردم کانم کشید

دیدگانم
- پیامبرگونه -

از هم گشوده گشت
ترسان

چنان که

ماده عقابی.
به گوشها یم

دست کشید او

و آنها را سرشار هیا هو ساخت
و آنگاه

لرزه‌ی آسمان را شنفتم

و طنین پرواز

فرشتگان را
جنبیش جانوران را

به زیر آب و خاک

و تکانِ هر
شاخه و نهایی را .

به لبانم نزدیک گشت
و این زبانِ یاوه‌گوی را
بیرون کشید
این زبانِ هرزه‌درای شیطان را .

دهانم را از نیش مار زدود
و دستِ راستِ خونینش را
بر لبانِ
خشکم نهاد
و به شمشیری
سینه‌ام را شکافت
و قلبِ لرزان را
بیرون کشید
و چیزی
چنان‌که پنداری آتش
بر
این شکاف نهاد .

به بیابان افتاده بودم
چونان لشه‌ای
که از پس جانداری

به سالیان
و آنگاه
نوای یزدان
مرا به خویش خواند و
فرمان راند
که :

به پاخیز پیامبر!
دیدگان گشاده دار، مدام و

گوش

بسپار!

خواستِ مرا اجابتی کن و

این خوابِ

خدا را تعبیری

و در گذار از خشکی و دریاها

به کلامت

قلبِ مردمان را فروزان کن و

بر

آن‌ها شعله فکن

به پاخیز پیامبر

عصیان کن!

۱۸۲۶

ترجمه: ۳ آگوست ۲۰۰۲

ПРОРОК

Духовной жаждою томим,
В пустыне мрачной я влачился, —
И шестикрылый серафим
На перепутье мне явился.
Перстами легкими как сон
Моих зениц коснулся он.
Отверзлись вешие зеницы,
Как у испуганной орлицы.
Моих ушей коснулся он, —
И их наполнил шум и звон:
И внял я неба содроганье,
И горний ангелов полет,
И гад морских подводный ход,
И дольней лозы прозябанье.
И он к устам моим приник,
И вырвал грешный мой язык,
И празднословный и лукавый,
И жало мудрыя змеи
В уста замершие мои
Вложил десницею кровавой.
И он мне грудь рассек мечом,
И сердце трепетное вынул,
И угль, пылающий огнем,
Во грудь отверстую водвинул.
Как труп в пустыне я лежал,
И бога глас ко мне воззвал:
«Восстань, пророк, ивижь, ивнемли,
Исполнись волею моей,
И, обходя моря и земли,
Глаголом жги сердца людей».

شرار عشق

وای که چه سان

د وستان داشته ام

عشق

هنوز

زنده میتواند بود

در جانم

هنوز

شعله هایش نمرده اند

بگذار اما

که آشته تان نسازد

این شرار

تابِ اندوه تان در دلم نیست.

وای که به خاموشی و یأس

د وستان داشته ام

به گاه بیم و

به زنجیر رشك

وای که چه صمیمانه و

چه پاک

د وستان داشته ام

باشد که خدای

همین سان

مهر تان را در قلب دیگران بگذارد!

۱۸۲۷

ترجمه: ۲۳ آوریل ۲۰۰۲

* * *

Я вас любил: любовь еще, быть может,
В душе моей угасла не совсем;
Но пусть она вас больше не тревожит;
Я не хочу печалить вас ничем.
Я вас любил безмолвно, безнадежно,
То робостью, то ревностью томим;
Я вас любил так искренно, так нежно,
Как дай вам бог любимой быть другим.

زندگی

تو از چه رو به من اعطای شدی
ارمغانِ اتفاق!
ای هدیه‌ی عبث!

زندگی!
و از چه رو به سر تقدیر
محکومی به زنجیر مرگ
کیست که از روی عداوت
مرا از نیستی خوانده
روحمن را لبریز شور و
عقلم را سرشاً تردید ساخته
ولی در فرار ویم
دیریغ از هدفی
به قلب
خلا
و در سر
جز یاوه‌ایم نیست
و این جنجالِ مدام زندگی
و سیلِ غصه و اندوهش
چه عذاب
میدهد.

١٨٢٨
ترجمه: ۱۷ ژولای ۲۰۰۲

Дар напрасный, дар случайный,
Жизнь, зачем ты мне дана?
Иль зачем судьбою тайной
Ты на казнь осуждена?

Кто меня враждебной властью

Из ничтожества возвал,
Душу мне наполнил страстью
Ум сомненьем взволновал?

Цели нет передо мною:
Сердце пусто, празен ум,
И томит меня тоскою
Однозвучный жизни шум.

پژوالک

آیا

درندہ ای

بہ جنگل

نعره میزند

یا اینکه

رعد و تندري

بر آسمانِ شب

کرنا و بوق آیا

دیریست میزند

یا دختری

کہ پشت بیشه

آواز

میکند

نه

این انعکاس واژگانِ توست

ناغه به پاسخی

بر آسمانِ پاک

هر

صوت و زنگ را

این گوشِ توست

بر هر طنینِ غرش

این گوشِ توست

بر هر صدا و

نغمہ ی

امواج و باد و مه

بر داد و فریاد و

بانگ رسای

چوپان پشت ده
و آنگه که میشنوی

همه فریاد

میشوی به پاسخ
بیجو ابست اگر فریادت
هیچ غم نیست
شاعران این گونه اند.

۱۸۳۱

ترجمه: ۱۷ ژولای ۲۰۰۲

ЭХО

Ревет ли зверь в лесу глухом,
Трубит ли рог, гремит ли гром,
Поет ли дева за холмом —

На всякий звук
Свой отклик в воздухе пустом
Родишь ты вдруг.

Ты внимашь грохоту громов,
И гласу бури и валов,
И крику сельских пастухов —

И шлешь ответ;
Тебе ж нет отзыва... Таков
И ты, поэт!

میخاییل لِرمان تاف МИХАИЛ

ЛЕРМОНТОВ

پیشگویی

سالی فراخوا هدر سید
سال سیاه سرزمین روس
هنگامه ای که تاج تزار
بر خاک

فرو غلتند
هنگامه ای که خلق
عشق دیرینش را به او

از یاد برد
و قوت مردمان بسیاری

مرگ و خون
شود

هنگامه ای که قانون سرنگون
پاسدار عصمت زنان و کودکان نباشد

هنگامه ای که طاعون
از تعفن اجساد مردگان

پرسه زنان
به میان دهکده های غمناک

پای

بگشايد

تا به تکان روسی اش
مردمان را از کلبه هاشان

احضار

نماید

و گرسنگی

این سرزمین بیچاره را

عذاب

خواهد داد

هنگامه‌ای که شفق
بر امواجِ رود
رنگِ سرخ بپاشد
در آن روز
انسانی قوی پدیدار می‌شود
و تو او را خواهی‌شناخت
و خواهید انسنت
که از چه رو به دستانش شمشیری است
و آن روز تو را مصیبته‌ست
و گریه و ضجه‌ات در نظرش
مضحکه‌ای بیش نیست
و در او همه‌چیز
وحشت است و ظلام
چون پوشش غریب‌ش
از بھر
انتقام.

۱۸۳۰

ترجمه: ۲۵ فوریه ۲۰۰۲

ПРЕДСКАЗАНИЕ

Настанет год, России черный год,
Когда царей корона упадет;
Забудет чернь к ним прежнюю любовь,
И пища многих будет смерть и кровь;
Когда детей, когда невинных жен
Низвергнутый не защитит закон;
Когда чума от смрадных, мертвых тел
Начнет бродить среди печальных сел,
Чтобы платком из хижин вызывать,
И станет глад сей бедный край терзать;
И зарево окрасит волны рек:
В тот день явится мощный человек,
И ты его узнаешь - и поймешь,
Зачем в руке его булатный нож;
И горе для тебя!- твой плач, твой стон
Ему тогда покажется смешон;
И будет все ужасно, мрачно в нем,
Как плащ его с возвышенным челом.

در سوکِ پوشکین

مرگِ شاعر

شاعر کشته شد!

وین شمعِ شرف

سوخت و فسانه شد

به خدنگی بر جگر

مکر قربانی

زمانه شد

با عطشِ انتقام و کینه

و سری مغورو

افتاده بر سینه! . . .

روح شاعر تابِ ذلت از

رنج‌های فرومایه نداشت

علیه یک جهان به پا خاست

تنها

چون همیشه‌ی تاریخ . . .

و کشته شد!

کشته شد او آری!

و دیگر از چه رost این ضجه و زاری
تعارفات پوسیده و

ناله‌های بیهوده و

سخنان هجو آلوده

برای

تبرئه؟

مگر نه اینکه

حکم سرنوشت جاری گشت؟

مگر نه شما بودید که از نخست
با نفرت و خشم

آواره اش کردید

و نبوغ دلیرانه و

روح آزاده اش را

خوار کردید
مگر نه شما بودید
که از سر تفریح
به آتش پنهان وجود پلیدتان
دمیدید؟
چه تان او فتاده اکنون؟
سرخوش و شاد
باشد. . .

کو واپسین رنجها را تاب نداشت
و چونان مشعلی فرونشست و جان سپرد
همو که لبریز ذوق و نبوغ بود
به سان تاج گلی پُرشکوه

خشکید و پژمرد.

و قاتل اما
چه ننگین
قلبش را نشانه رفت. . .
و او را دیگر بجاتی نیست
قلب قاتل
آرام و رام می‌تپید
چون همه قلب‌های پلید
و به دستانش تپانچه عقب ننشست.
و ای شگفت! . . .
شگفتا که از دور دست
صدها فراری جنون
برای شکار منصب و
جا‌هی افزون
به حکم سرنوشت آری
بر سرمان
فرومی‌ریزند
به پوزخندی این گستاخ
چه پست و خوار شمرد

فرهنگ و

زبان ملти را
شرفش نبود
به افتخارمان رحم کند
شعورش نبود بداند
در آن لحظه‌ی خونین
دست بر روی چه افراشه بود! . . .

شاعر کشته شد
و به آغوش گور درآمد
به سان لِنسکی
آوازه‌خوان ناآشنا و حبوب چکامه اش
- شکار حсадتی غریب-
آنکه شاعر او را
به دستان پُرتوان و شگرف خویش آفرید و
ستود
و آخر کشته شد
همانند او به دستی
بی‌رحم.

و از چه رو
شاعر از جهان‌های
آباد و
داد
پا به این جهان خفقان تنگ‌چشمی نهاد
برای قلبی آزاد؟
یا شوقی که سینه‌اش را
به گلوله
می‌گشد؟
از چه رو دست
داد
به دستان نیرنگ
از چه رو کلمات و التفاتات دروغینشان
را

حرمت نهاد
او از آغاز راه
این خلق را می‌شناخت آیا
که چنین به دام او
افتاد؟

و تاج گل پیشین
چو از سر بداشت
تاجی از خار بر سرش نهادند
که پیشانی بلندش را زهر چشاندند
و لحظه‌های آخرینش را به خون نشاندند.

و فنا شد او
این پیامبر شعر
با عطش بیهوده انتقام
و دریغ نهان فتنه ایام
فرونشستند نواهای حیرت‌آنگیزش
و دیگربار لب خواهند
گشود
مأوای آوازه‌خوان ما
جاییست تنگ و تار
و بر لبانش
مهر سکوت اسرار.

و شایان
ای آیندگان مغرور
گشته چو روز روشن برایتان
پلیدی پدران نامیتان
که به پاشنه‌ی بردگی
و یوغ بندگی
لگدامال و خرد
کردند
عشق و خوش
مردمان تیره بخت را!

شما

ای جماعتِ حریص گردِ تاج و قختِ تزار
ای جماعتِ جلادِ آزادی
جلادانِ نبوغ و افتخار!
که در لواي قانون
زبانِ عدل میبرید و دهانِ حق
میبندید! . .
و دادگاه مقدسی نیز هست
شما مفسدان را!

دادگاهی بیرحم بر شما

انتظار

در

است:

که به گوش
جرنگ سکه هاتان را راهی نیست
و خدعا و فریبتان را پناهی.
چراکه عمرتان را صبحگاهی نیست
و زمان نیست

زمان

بازگشت

و سیلا بخون سیاه تان هم خواهد شست
خون زلال و پاک شاعر را
که بیگناه

بر خاک

جاری

گشت!

۱۸۴۷

ترجمه: ۲۱ مارس تا ۱ آوریل ۲۰۰۲

"смерть поэта"

Погиб поэт! — невольник чести —
Пал, оклеветанный молвой,
С свинцом в груди и жаждой мести,
Поникнув гордой головой!..

Не вынесла душа поэта
Позора мелочных обид,
Восстал он против мнений света
Один, как прежде... и убит!

Убит!.. к чему теперь рыданья,
Пустых похвал ненужный хор
И жалкий лепет оправданья?
Судьбы свершился приговор!

Не вы ль сперва так злобно гнали
Его свободный, смелый дар
И для потехи раздували
Чуть затаившийся пожар?

Что ж? веселитесь... — он мучений
Последних вынести не мог:
Угас, как светоч, дивный гений,
Увял торжественный венок.

Его убийца хладнокровно
Навел удар... спасенья нет:
Пустое сердце бьется ровно.
В руке не дрогнул пистолет,

И что за диво?.. издалека,
Подобный сотням беглецов,
На ловлю счастья и чинов
Заброшен к нам по воле рока;

Смеясь, он дерзко презирал
Земли чужой язык и нравы;
Не мог щадить он нашей славы;
Не мог понять в сей миг кровавый,

На что? он руку поднимал!..
И он убит — и взят могилой,
Как тот певец, неведомый, но милый,
Добыча ревности глухой,

Воспетый им с такою чудной силой,
Сраженный, как и он, безжалостной рукой.

Зачем от мирных нег и дружбы простодушной
Вступил он в этот свет, завистливый и душный
Для сердца вольного и пламенных страстей?

Зачем он руку дал клеветникам ничтожным,

Зачем поверил он словам и ласкам ложным,
Он, с юных лет постигнувший людей?..
И прежний сняв венок, — они венец терновый,
Увитый лаврами, надели на него:
Но иглы тайные сурово
Язвили славное чело;
Отравлены его последние мгновенья
Коварным шепотом насмешливых невежд,
И умер он — с напрасной жаждой мщенья,
С досадой тайною обманутых надежд.
Замолкли звуки чудных песен,
Не раздаваться им опять:
Приют певца угрюм и тесен,
И на устах его печать.

А вы, надменные потомки
Известной подлостью прославленных отцов,
Пятою рабскою поправшие обломки
Игрою счаствия обиженных родов!
Вы, жадною толпой стоящие у трона,
Свободы, Гения и Славы палачи!
Таитесь вы под сению закона,
Пред вами суд и правда — всё молчи!..
Но есть и божий суд, наперники разврата!
Есть грозный суд: он ждет;
Он не доступен звону злата,
И мысли и дела он знает наперед.
Тогда напрасно вы прибегнете к злословью:
Оно вам не поможет вновь,
И вы не смоете всей вашей черной кровью
Поэта праведную кровь!

از گوته

قُلّه‌های کوه
آرمیده اند در ظلام شب
درّه‌های آرام
سرشار از مهی سرد
نه جاده را غباری
نه برگ‌ها را لرزشی . . .
لختی درنگ کن
تو نیز آرام می‌گیری.

۱۸۴۰

ترجمه: ۳ فوریه
۲۰۰۲

ИЗ ГЕТЕ

Горные вершины
Спят во тьме ночной;
Тихие долины
Полны свежей мглой;
Не пылит дорога,
Не дрожат листы...
Подожди немного,
Отдохнёшь и ты.

سپاس

به خاطر همه چیز
به خاطر همه چیز تو را سپاس
به خاطر درد نهان هوسها
به خاطر زهر بوسهها و تلخی اشکها
به خاطر انتقام دشمنان
به خاطر افتراي دوستان
به خاطر گرمای برخاسته از جان

در بیابان
به خاطر همه چیزها که در زندگی فریبم
داده اند. . .
چنان کن که تنها از این پس
سپاس تو را نیز دیری نپاید.

۱۸۴۰

ترجمه: ۱۰ فوریه ۲۰۰۲

БЛАГОДАРНОСТЬ

За все, за все тебя благодарю я:
За тайные мучения страстей,
За горечь слез, отраву поцелуя,
За месть врагов и клевету друзей;
За жар души, растряченный в пустыне,
За все, чем я обманут в жизни был...
Устрой лишь так, чтобы тебя отныне
Недолго я еще благодарил.

آفاناـسى فـيت АФАНАСИЙ ФЕТ

با سلامي سوي تو مي آيم

با سلامي سوي تو مي آيم
كه بگويم خورشيد برخاست
كه او به انوار گرمش

به

روي برگها تپيدن گرفت
كه بگويم بيدار شد جنگل
همه بيدار شده اند
هر شاخه اي و پرنده اي
از خواب جسته

و از عطش

بهار لبريز است
بگويم
كه چون ديروز

با همان

عشق آمده ام
كه جانم
همانگونه به سعادت لبريز ياريست

كه به تو
كه بگويم
از همسو بر من
خُرمي وزيدن
گرفته است
كه خود بي خبرم

از

اینکه چه میخوانم
تنها نغمه میرسد مرا
نغمه

نغمه

نغمه میرسد مرا.

۱۸۴۳

ترجمه: ۲۸ ژولای ۲۰۰۲

* * *

Я пришел к тебе с приветом,
Рассказать, что солнце встало,
Что оно горячим светом
По листам затрепетало;

Рассказать, что лес проснулся,
Весь проснулся, веткой каждой,
Каждой птицей встрепенулся
И весенней полон жаждой;

Рассказать, что с той же страстью,
Как вчера, пришел я снова,
Что душа все так же счастью
И тебе служить готова;

Рассказать, что отовсюду
На меня весельем веет,
Что не знаю сам, что буду
Петь, – но только песня зреет.

مژگانِ طلایی

*Die Gleichmäßigkeit des Laufes
der Zeit in allen Kopfen beweist mehr,
als irgend etwas, daß wir Alle in densel-
ben Traum versenkt sind, ja daß es Ein
Wesen ist, welches ihn traümt.*

Schopenhauer¹

۱

خسته ام از زندگی
وقتی که در جدالِ جان
مغلوبشان
میشوم
و روز و شب
دیدگانم را میبندم و
گهگاه
غريبانه
چشم ميگشایم .

ظلماتِ زندگی هر روزه نيز
تیره تر است
چندانکه در پسِ صاعقه‌ي درخشانِ پاييز

تاريک مي شود
و تنها
مژگانِ طلایي ستارگان
به مانده‌ي ندايي صميماهه

¹ يکنواختي گذر زمان در همه سرها، بيش از هر چيز ديجري نشانگر اين است که همه‌ي ما در خوابي مشترك غوطه‌وريم، و اين‌که همه‌ي ناظران اين خواب داراي ما هيتي يگانه‌اند. (آلماني)

می درخشد.

و آنقدر بیکرانی آتشها زلال است
و آنقدر این ورطه‌ی اثیری نزدیک است
که من

بی پرد ه

از زمان به ابدیت مینگرم
و شعله‌ی تو را می‌شناسم

خورشید گیتی!

و بر گل سرخ‌های آتشین
قربانگاه زنده‌ی کائنات

- زمین -

بی‌تکان

دود می‌کند
در دود او
چندانکه در رؤیا‌هایی شگرف
سراسر وجود می‌لرزد
و سراسر ابدیت به خواب می‌آید.

و هر آنچه شتابان
به سوی این ورطه‌ی
اثیری

روان است
و هر پرتو جسمانی و آسمانی
تنها انعکاس نور توسť
ای خورشید گیتی!

و تنها خواب است
تنها خوابی گذرا.

و در وزش عالمگیر این رؤیاها

چون دودی میپراکنم من
و نهان میشوم
بی اختیار

و در این بینایی
و در این فراموشی
زندگی برایم آسان است
و تنفس دردناک نیست.

۲

در سکوت و ظلمات شبی سحرانگیز
من
تابشی مهربان و دلربا میبینم
و در همسرایی ستارگان
چشمانی آشنا
در دشت
روی آرامگاه از یادرفته
شراره میکشند.

سبزه های بیطرافت و
بیابان تار و
خواب یتیمانه‌ی آرامگاه تنها.
و تنها در آسمان
چون خیالی جاودان
مژگان طلایی ستارگان
میدرخشند.

و به خواب میآید
که تو
از قبر
به پا خاستی
به همانگونه که از زمین

به پرواز
رخت

بسته بودی
و به خواجم می آید
به خواجم می آید
که ما
هردو
جوانیم
و تو
نظر انداختی
آن چنانی که
پیش از این
نَظَارَه
می کردی .

۱۸۶۴

ترجمه: ۱۸ آوریل ۲۰۰۵

* * *

Die Gleichmasigkeit des Laufes der
Zeit in allen Kopfen beweist mehr, als
irgend etwas, das wir Alle in denselben
Traum versenkt sind, ja das es Ein Wesen
ist, welches ihn traumt.

Schopenhauer

1

Измучен жизнью, коварством надежды,
Когда им в битве душой уступаю,
И днем и ночью смежаю я вежды
И как-то странно порой прозреваю.

Еще темнее мрак жизни вседневной,
Как после яркой осенней зарницы,
И только в небе, как зов задушевный,
Сверкают звезд золотые ресницы.

И так прозрачна огней бесконечность,
И так доступна вся бездна эфира,

Что прямо смотрю я из времени в вечность
И пламя твое узнаю, солнце мира.

И неподвижно на огненных розах
Живой алтарь мирозданья курится,
В его дыму, как в творческих грезах,
Вся сила дрожит и вся вечность снится.

И всё, что мчится по безднам эфира,
И каждый луч, плотской и бесплотный,-
Твой только отблеск, о солнце мира,
И только сон, только сон мимолетный.

И этих грез в мировом дуновеньи
Как дым несусь я и таю невольно,
И в этом прозреньи, и в этом забвеньи
Легко мне жить и дышать мне не больно.

2

В тиши и мраке таинственной ночи
Я вижу блеск приветный и милый,
И в звездном хоре знакомые очи
Горят в степи над забытой могилой.

Трава поблекла, пустыня угрюма,
И сон сиротлив одинокой гробницы,
И только в небе, как вечная дума,
Сверкают звезд золотые ресницы.

И снится мне, что ты встала из гроба,
Такой же, какой ты с земли отлетела,
И снится, снится: мы молоды оба,
И ты взглянула, как прежде глядела.

فیودار تیوْتچیف ФЕДОР ТЮТЧЕВ

اقیانوس

چونانکه زمین را در آغوش گیرد

اقیانوس

در بسترِ خواب می‌غلتد
زندگانی زمستانی

از هرسوی

شب پای می‌نهد
و هستی

به امواجی پرطنین

بر ساحل

خویش می‌شورد

و این صدای اوست
هم اوست که از ما می‌طلبد

و

می‌خواندمان به زندگی . . .
در لنگرگاه

зорقی شگفت پدیدار می‌شود
زبانه می‌کشد خیزاب
و می‌بَرد ما را به شتاب

در امواج تیره‌ی

بی‌شمار
و فلک!
ای فلک
که به لطفِ ستارگان

در سوزشی

مدام!
تو
از ژرفایی سِحرِ خویش
به ما مینگری
و ما شناوریم و
از همه سو ما را
ژرفایی شگرف در برگرفته است.

۱۸۳۰

ترجمه: ۲۶ ژوئن ۲۰۰۲

* * *

Как океан объемлет шар земной,
Земная жизнь кругом объята снами;
Настанет ночь – и звучными волнами
Стихия бьет о берег свой.

То глас ее: он нудит нас и просит...
Уж в пристани волшебный ожил челн;
Прилив растет и быстро нас уносит
В неизмеримость темных волн.

Небесный свод, горящий славой звездной,
Таинственно глядит из глубины, –
И мы плывем, пылающею бездной
Со всех сторон окружены.

آخرين عشق

آه که در این سراشیبِ سالیانِ ما
لطیفتر دل می‌بندیم و موهم‌تر . . .

برتاب

برتاب

ای برقِ بدروُد آخرين عشق
ای برقِ بدروُد غروب!

نیمی از آسمان در آغوش تیرگیست
تنها به مغرب

نوری پرسه می زند

درنگ کن

درنگ کن

لختی ای غروب

آ هسته

آ هسته

قدري ای فسون.

بگذار

خون در رگهایمان

کاستی گیرد

اما

در قلبمان

هرگز لطافت نمیرد . . .

آه تو ای آخرين عشق!

توبی که هم یأس و

هم سعادتی.

۱۸۵۴ - ۱۸۵۱

ترجمه: ۵ ژولای ۲۰۰۲

О, как на склоне наших лет
Нежней мы любим и суеверней...

Сияй, сияй, прощальный свет
Любви последней, зари вечерней!

Полнеба обхватила тень,
Лишь там, на западе, бродит сиянье, –
Помедли, помедли, вечерний день,
Продлись, продлись, очарованье.

Пускай скучеет в жилах кровь,
Но в сердце не скучеет нежность...
О ты, последняя любовь!
Ты и блаженство, и безнадежность.

آلِکساندر بلوک

АЛЕКСАНДР БЛОК

دختِر کلیسا

دختِری در کُر کلیسا میخواند
برای همهٔ خستگانِ دیگر سرزمین‌ها
برای همهٔ کشته‌ای رفته از ساحل‌ها
برای تمامی شادی‌های ازیاد رفته اش.

و این‌گونه میخواند با صد ایش
پَرکشان به آن گند
و نوری درخشید
روی بازویان سفیدش و هرکسی از ظلمات
می‌نگریست و می‌شنید که چه‌گونه لباس سفید
در نور نغمه سر میداد.

و در نظر همه آمد
که خوشبختی
خواهد بود
که در خلیج آرام
تمامی کشته‌ها
و در دیارانِ غریب
مردمان خسته

زندگانی تابناک
خود را یافته اند.

و نوا
شیرین بود و
نور
ظریف
و تنها در بلندای دروازه های مقدس
کودکی
شریک این راز
گریه سر میداد که:
هیچکس
هیچکس را
به گذشته
راهی نیست.

۱۹۰۵

ترجمه: ۱۱ ژانویه ۲۰۰۲

* * *

Девушка пела в церковном хоре
О всех усталых в чужом краю,
О всех кораблях, ушедших в море,
О всех, забывших радость свою.

Так пел ее голос, летящий в купол,
И луч сиял на белом плече,
И каждый из мрака смотрел и слушал,
Как белое платье пело в луче.

И всем казалось, что радость будет,
Что в тихой заводи все корабли,
Что на чужбине усталые люди
Светлую жизнь себе обрели.

И голос был сладок, и луч был тонок,
И только высоко, у Царских Врат,
Причастный Тайнам,- плакал ребенок
О том, что никто не придет назад.

فیودار سالاگوب
ФЕДОР
СОЛОГОГУБ

ایرینا

ایرینا!

یادت هست

پاییز

و شهرک پرت و فقیرمان را؟
گرگومیش بود و
آسمان غم آلود

چهره در هم کشیده بود

باران تند و ریز

به سان توری بلند

تمام شهر غرق در لجنها و چالهها را پوشاند
و تو آمدی

چانچویی بر شانه داشتی
و در دوسویش سطلهایی آویخته

لبریز آب رود

گونه هایت چون آتش برافروخته بود . . .

خانه مان عبوس و تنگ بود

آب از سقف کهنه می چکید

ایوان پوسیده شکاف بر می داشت

زمین زیر پا هامان فرسوده می نمود

و از پنجره ی شکسته

بادی سرد هجوم

می آورد.

ایرینا!

هرگز تو اما

کلام گزنه ات را

به چهره ام ننشاندی

و هرگز بهنا هنگام

انبوه درد فقر را

اشکریزان

بیرون

نریختی.

من می تو انسنم

طاقت شنیدنم بود

سکوت اختیار می کردم

در پیشگاه تو

اما کلامی نگفتی!

دیوانه ای مغرورم شاید

که با سرنوشت خویش

سر سازش

نداشت

منی که

آرزو های فریبنده ام را

پاس میداشتم

سر سخت

و تو را با خود

برای تحمل رنج فقر

هم راه کردم.

روز عذاب مان

به شب می گرایید

و تو با مهرت

لبخند نثارم می کردي

و دل استوارم می ساختی

تو گفتی که :

فقر هیچ است
تنها باید
روح قوی داشته باشی
و با عطش سعادت
به سوی زندگی
جهد کنی مدام.

و من باز هم
از نیرویت جسارت گرفتم
و فرار ویم را نظاره کردم
به ظلماتی که
هزار آزمون هولناک
و هزار مصیبت وحشتبار
انتظار میکشیدند.

اکنون دیگر
بر فراز ما
آسمان پاک
به شام میرسد
و این تویی
ای ایرینای من
که معجزه ها آفریده ای!

۱۸۹۲

ترجمه: ۴ می ۲۰۰۳

Ирина

Помнишь ты, Ирина, осень

В дальнем, бедном городке?
Было пасмурно, как будто
Небо хмурилось в тоске.

Дождик мелкий и упорный
Словно сетью заволок
Весь в грязи, в глубоких лужах
Потонувший городок,

И, тяжелым коромыслом
Надавив себе плечо,
Ты с реки тащила воду,
Щеки рдели горячо...

Был наш дом угрюм и тесен,
Крыша старая текла,
Пол качался под ногами,
Из разбитого стекла

Веял холод; гнулось набок
Полусгнившее крыльцо...
Хоть бы раз слова упрека
Ты мне бросила в лицо!

Хоть бы раз в слезах обильных
Излила невольно ты
Накопившуюся горечь
Беспощадной нищеты!

Я бы вытерпел упреки
И смолчал бы пред тобой.
Я, безумец горделивый,
Не поладивший с судьбой,

Так настойчиво хранивший
Обманувшие мечты
И тебя с собой увлекший
Для страданий нищеты.

Опускался вечер темный
Нас измучившего дня, —
Ты мне кротко улыбалась,

Утешала ты меня.

Говорила ты: «Что бедность!
Лишь была б душа сильна,
Лишь была бы жаждой счастья
Воля жить сохранена».

И опять, силен тобою,
Смело я глядел вперед,
В тьму зловещих испытаний,
Угрожающих невзгод.

И теперь над нами ясно
Вечереют небеса.
Это ты, моя Ирина,
Сотворила чудеса.